

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 13 0 К 006700 22 Кж 3
Бања Лука, 19.08.2025. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Обрена Бужанина, као предсједника вијећа, Сњежане Кудрић и Даниеле Миловановић, као чланова вијећа уз учешће записничара Андреа Гранолић, у кривичном предмету против оптуженог О. И. због кривичног дјела убиство у покушају из члана 124. став 1. у вези са чланом 22. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о жалби браниоца оптуженог Драгана Радовића, адвоката из Добоја изјављеној против пресуде Окружног суда у Добоју број 13 0 К 006700 22 К од 06.06.2022. године, након одржане сједнице вијећа, дана 19.08.2025. године, донио је

ПРЕСУДУ

Одбија се, као неоснована, жалба браниоца оптуженог О. И. и потврђује пресуда Окружног суда у Добоју број 13 0 К 006700 22 К од 06.06.2022. године.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Добоју број 13 0 К 006700 22 К од 06.06.2022. године, оглашен је кривим О. И. због кривичног дјела убиство у покушају из члана 124. став 1. у вези са чланом 22. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 64/17, 15/21, 89/21 и 73/23, у даљем тексту: КЗ РС) и осуђен је на казну затвора у трајању од 3 (три) године и 8 (осам) мјесеци у коју казну је на основу члана 59. став 1. КЗ РС урачунато вријеме проведено у притвору почев од дана 10.11.2021. године па до дана 07.04.2022. године. На основу члана 108. став 3. Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 53/12, 91/17, 66/18 и 15/21, у даљем тексту: ЗКП РС), породица оштећене М. И. се са имовинскоправним захтјевом упућује на парнични поступак, док је на основу члана 99. став 4. ЗКП РС оптужени ослобођен обавезе да надокнади трошкове кривичног поступка и исти падају на терет буџетских средстава суда.

Бранилац оптуженог је жалбу изјавио због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) и к) ЗКП РС, повреде Кривичног законика у погледу правне квалификације кривичних дјела које је стављено на терет оптуженом, и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичној санкцији, са приједлогом да се жалба уважи, побијана пресуда преиначи и оптужени ослободи од оптужбе за

предметно кривично дјело или да се пресуда преиначи, тако што ће се оптужени огласити кривим за кривично дјело тјелесне повреде 131. став 1. или 2. или кривично дјело насиље у породици или породичној заједници из члана 190. став 1. или став 2. КЗ РС и да му се за то дјело изрекне условна осуда или казна затвора у краћем трајању, односно жалба уважи, побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Разматрајући спис, побијану пресуду, жалбу браниоца оптуженог, одлучено је као у изреци ове пресуде, из сљедећих разлога:

Нису основани приговори из жалбе браниоца оптуженог у прилог тврдњи, да је у поступку доношења побијане пресуде, првостепени суд починио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) у вези са чланом 10. став 2. и чланом 7. ЗКП РС, да одбрани није омогућено да унакрсно испита оштећену М. И., која је у току поступка умрла и да се ради о привилегованом свједоку, који има право одбити свједочење, па када је првостепени суд одлучио да се изјава оштећене прочита, тиме је починио повреду људских права и основних слобода прописаних Уставом и међународним уговорима.

Наиме, код чињеница да је свједок оштећена у међувремену умрла, а да је према одредби члана 288. став 2. ЗКП РС на главном претресу прочитана њена изјава дата на записнику у ПС Добој 2 број 14-01/3-534/21 од 11.11.2021. године, из којег се закључује да је претходно поучена, обзиром да је у тазбинском сродству са оптуженим до другог степена (снаха покојног брата оптуженог), да може одбити свједочење, иста се изричито изјаснила да жели да свједочити, без основа се указују приговори браниоца оптуженог, да је на тај начин повријеђено начело непосредног извођења доказа на главном претресу.

Са друге стране, супротно жалбеним наводима, побијана пресуда се не заснива искључиво или у претежном дијелу на исказу свједока оштећене, чији је исказ из истраге прочитан, већ и на многобројним другим доказима (субјективне и објективне природе) изведеним на главном претресу.

Такође, нису основани приговори жалбе, да је нож који је добровољно предала супруга оптуженог незаконит доказ. Наиме, из записника о увиђају произилази да је исти одузет приликом вршења радње увиђаја у којем је детаљно описан начин одузимања истог, од кога је одузет и гдје, па се сматра предметом нађеним на ширем подручју лица мјеста извршења кривичног дјела приликом динамичке фазе увиђаја, исти је фотографисан и задокументован, према томе нису учињене битне повреде поступка које би биле од утицаја на законитост тог доказа, у смислу члана 10. ЗКП РС, будући да ти докази и нису прибављени повредама људских права и слобода прописаних уставима Републике Српске и Босне и Херцеговине, односно међународним уговорима које је ратификовала Босна и Херцеговина, а нити је изрека побијане пресуде нејасна и неразумљива из разлога у истој нису наведене димензије одузетог ножа као средства извршења предметног кривичног дјела, којим су нанесене повреде, како то произилази из исказа и налаза и мишљења вјештака за судску медицину др Срдиха, да је нож подобно средство за наношење верификованих повреда код оштећене.

Неоснован је приговор да су разлози побијане пресуде противрјечни исказима саслушаних свједока, из разлога што сви саслушани свједоци на главном претресу су потврдили, да су чули галаму из куће оштећене из које је након тога изашао оптужени држећи нож у руци и пријетећи свједоцима, да ће из побити и заклати, те се упутио својој

кући, а да је оштећена М. мобилним телефоном назвала свједока Ш. И. и рекла да је заклана да позове полицију, а како то правилно образлаже побијана пресуда.

Нису основани аргументи из жалбе, изнесени у прилог тврдњи о почињеној битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС. Наиме, чињенични опис радњи извршења, онако како је дат у изреци побијане пресуде, потпуно је јасан и садржи опис реалне дјелатности оптуженог, који одређује његов психички однос према дјелу у цјелини, дакле и према посљедици. У тако датом чињеничном опису објективних радњи, јасно су уграђени и елементи свијести и воље, што све заједно дефинише битне елементе бића кривичног дјела, за која је оптужени оглашен кривим побијаном пресудом. Овако конципирана изрека, у свему је усклађена са разлозима датим у образложењу побијане пресуде о свим одлучним чињеницама, на којима је заснован закључак о кривици оптуженог за предметно кривично дјело. Жалба се првенствено базира на критици утврђеног чињеничног стања и кроз његово преиспитивање указује на мањкавост разлога који се о томе дају и њихову произвољност. Супротно томе, овај суд налази да је првостепени суд правилним методолошким приступом, који је у складу са законом, извршио оцјену изведених доказа и о свему томе дао потпуне и јасне разлоге. Ово се односи и на садржину налаза вјештака судске медицине, Милана др Срдића и вјештака психијатра Синише др Ђуричића, који се у жалби користе за опширну критику чињеничне основе пресуде. Дакле, оваква оцјена доказа је правилна, дати разлози јасни и увјерљиви тако да се не може прихватити тврдња о њиховој произвољности. Дате разлоге прихвата и овај суд и на њих упућује жалиоца.

Ради тога су неосновани аргументи из жалбе и тврдња да је изрека побијане пресуде неразумљива и противрјечна разлозима, те да су изостали разлози о одлучним чињеницама и тиме почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС.

Овај суд је испитао и приговоре изнесене у жалби браниоца оптуженог, којима се оспорава правилност чињеничних утврђења побијане пресуде, налазећи да ти приговори нису основани.

Приговорима жалбе браниоца оптуженог, није доведена у сумњу правилност чињеничних утврђења првостепене пресуде нити закључак да радње оптуженог, предузете критичне прилике, садрже битне елементе кривичног дјела убиство у покушају из члана 124. став 1. у вези са чланом 22. КЗ РС. Наиме, ова жалба не оспорава да је оптужени, критичног дана физички насрнуо на оштећену, међутим тврди да оптужени није имао намјеру да исту лиши живота, па како је иста задобила лаке тјелесне повреде, жалба тврди, да се у радњама оптуженог стичу елементи бића кривичног дјела тјелесне повреде, евентуално, кривичног дјела насиље у породици или породичној заједници, а не убиства у покушају.

Анализом и оцјеном спроведених доказа, појединачно и у међусобној повезаности, на начин како то прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС, првостепени суд је донио правилну и закониту пресуду.

Првостепени суд је, у образложењу побијане пресуде, на детаљан и савјестан начин, оцијенио изведене доказе појединачно и у вези са другим доказима, управо онако како то захтјева одредба члана 304. став 7. и члана 295. став 2. ЗКП РС, и на таквој оцјени извео правилан закључак о свим одлучним чињеницама, који се аргументима из жалби

не могу довести у сумњу. У том смислу, закључак побијане пресуде о цјелокупној активности оптуженог у извршењу предметног кривичног дјела убиство у покушају из члана 124. став 1. у вези са чланом 22. КЗ РС, заснован је на потпуно и правилно утврђеним одлучним чињеницама. За то је суд имао реално упориште у исказима свједока, првенствено оштећене М. И., са записником о увиђају и пратећом фотодокументацијом, те са медицинском документацијом о повредама које је критичне прилике задобила, те даље са исказима свједока Ш. И., О. Л., Х. И (1). и Х. И. (2), С. Т., Д. Н., проведеним судско-медицинским вјештачењем од стране Милана др Срдића, вјештака психијатријске струке Синише др Ђуричића, вјештака Славице др Кречар, те других доказа (наведени на страни 3.), образложених у побијаној пресуди.

Сви ти докази у међусобној повезаности, на начин како их оцјењује првостепени суд, потврђују да је оптужени критичне прилике, након што се довео у алкохолисано стање дана 10.11.2021. године око 16,30 часова у насељеном мјесту С., град Д. у стању тешког пијанства, услијед чега је био смањене способности да схвати значај свога дјела и да управља својим поступцима, али не и битно, те дошао до куће оштећене М. И., супруге свог покојног брата гдје је након лупања на незакончана улазна врата, ушао у кућу и у тренутку када је оштећена изашла из собе и на његово питање „има ли бујрума“, одговорила „за људе има, а за нељуде нема“, па се вратила у собу и притворила врата да би оптужени О. И. дјелујући физичком силом отворио врата собе и рекао јој „заклаћу те“, након чега је дошао до оштећене и ухватио је руком за косу и врат, исту оборио на под и сјео јој на леђа, подигао јој главу и тако омогућио лакши приступ врату оштећене, а затим из јакне извадио нож, те оштрицом ножа притиском и повлачењем прешао оштећеној преко предње стране врата, чиме јој је нанио тјелесну повреду у виду резне ране лијеве и десне стране врата, да би јој затим савио главу према стомаку и више пута је рукама и ногом ударио у тијело, чиме су се у радњама оптуженог О. И. стекла сва битна обиљежја кривичног дјела убиство из члана 124. став 1. Кривичног законика РС у вези са чланом 22. истог Законика.

За другачије закључке, и то оне за које се залаже жалба браниоца оптуженог, у тврдњи да, критичне прилике оптужени није нанио повреде предње стране врата оштећене, јер то не произилази из налаза и мишљења вјештака Срдића, који је по ставу жалбе истакао да се повреде налазе са лијеве и десне стране врата, нема мјеста, јер управо из налаза и мишљења вјештака Срдића који је имао увид и користио као подлогу за судско-медицинско вјештачење налаз и мишљење, медицинску документацију оштећене и то налаз и мишљење Службе за хирургију на име М. И. број [...] од [...] године (повреда предње стране врата) и налаз и мишљење Службе за оториноларингологију на име М. И. број [...] од [...] Опште болнице Свети апостол Лука у Добој, исказа оштећене, која детаљно описује на који начин је повреда нанесена ножем, „и тада је са десног ува повукао нож према лијевом уху док ми је глава била издигнута изнад пода.“ јављање мобилним телефоном свједоку Ш. И. да је заклана, што је потврђено и исказом њеног сина Х. И. (2) мјесто и начин настанка повреде (...да је осјетила да јој повуче нож по врату...), управо произилази да је повреда нанесена и са предње стране врата оштећене. Неоснован је приговор жалбе, који се односи на закључак вјештака психијатра, јер на основу налаза овог вјештака првостепени суд закључује, а који закључак и разлоге прихвата и овај суд, да је оптужени радње из изреке пресуде починио у стању тешког пијанства, при чему је његова свијест била очувана, односно оптужени је био свјестан својих радњи и смањене могућности управљања својим поступцима, јер се ради о особи са параноидним цртама личности, а што у алкохолисаном стању даје потенцијал за овакво кривично дјело, при чему могућност управљања поступцима није умањена битно. Такође,

код истог нису нађени знакови акутне или хроничне душевне болести нити је пронађена поремећеност душевног здравља или менталног заостајања у развоју.

Приговор жалбе браниоца да побијаном пресудом није утврђен мотив извршења дјела није основан, јер мотив вршења предметног кривичног дјела није обиљежје предметног кривичног дјела које треба утврђивати. Неоснован је и приговор да је побијаном пресудом погрешно утврђено, да је оптужени хтио или имао намјеру да лиши живота оштећену, јер из проведених доказа произилази да је кривично дјело извршио са директним умишљајем. Иако је био у стању тешког пијанства, он је и при таквом стању свјестан да превлачећи оштрицом ножа оштећеној преко врата у ситуацији када је исту оборио на под, сјео јој на леђа и ухватио је за косу како би олакшао приступ врату, као виталном дијелу људског тијела, исту може лишити живота, а што он заиста и хоће, јер улазећи са ножем непозван и без било каквих разлога у кућу оштећене, са којом и није у добрим односима и истој говори „заклаћу те,“ креће у реализацију своје намјере, управо на начин како то и каже да ће учинити, дјелујући оштрицом ножа на врат оштећене, чиме показује и свијест и хтијење за извршење предметног кривичног дјела, које пуким случајем остаје у покушају. Иако су способности оптуженог да схвати значај дјела и управља поступцима биле смањене, оне нису биле битно смањене и биле су у довољној мјери очуване, да је оптужени хтио лишити живота М. И. и предузео је радњу извршења, односно превукао је оштрицом ножа преко предње стране врата оштећене, али посљедица (смрт) је изостала, него је оштећена задобила тјелесну повреду, јер се бранила (налаз вјештака Срдића, а и вјештака Ђуричића). Управо ове описане, реалне радње које оптужени предузима према оштећеној, опредјељују његов умишљај да оштећену лиши живота.

На такво правилно и потпуно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно примијенио и Кривични законик, утврђујући да се у радњама оптуженог стичу сва битна обиљежја кривичног дјела убиство у покушају из члана 124. став 1. КЗ РС у вези члана 22. истог законика, јер је оптужени поступајући са директним умишљајем покушао да лиши живота оштећену. Стога се директни умишљај оптуженог да лиши живота оштећену, управо огледа у томе да је употребио нож као средство подобно да се друго лице лиши живота, а којом приликом је исказао и упорност, оштрицом ножа прешао преко предње стране врата оштећене наносећи оштећеној резне ране лијеве и десне стране врата на описани начин, што свакако представља витални дио тијела, сходно чему да на другачије закључивање не може утицати ни то што су поменуте повреде оштећене окарактерисане као лака тјелесна повреда, јер умишљај оптуженог није био управљен на наношење лакших тјелесних повреда оштећеној, већ да оштећену лиши живота, како је то правилно и образложено у побијаној пресуди. Реална дјелатност коју је оптужени предузео према оштећеној, на основу средства које је и употребио, као и упорност коју је при томе испољио, недвосмислено упућују на закључак да се у радњама оптуженог стичу сва битна обиљежја кривичног дјела, за које је побијаном пресудом и осуђен. Притом, супротно жалбеним приговорима браниоца оптуженог, за постојање кривичног дјела убиства из члана 124. став 1. у вези са чланом 22. КЗ РС, није потребно постојање мотива, починиоца за лишење живота другог лица. Тиме је неприхватљива теза жалбе браниоца оптуженог, да обзиром да су оштећеној нанесене лаке тјелесне повреде, да оптужени није имао намјеру да лиши живота оштећену и да се у радњама оптуженог стичу обиљежја кривичног дјела тјелесна повреда из члана 131. став 1. или 2. КЗ РС или кривичног дјела насиље у породици из члана 190. став 1. КЗ РС из разлога што су оптужени и оштећена у тазбинском сродству које регулише став 6. истог члана законика, које дјело предвиђа насилничко понашање усмјерено на постизање

контроле над жртвом насиља, односно угрожавање спокојства, тјелесног интегритета или душевног здравља члана породице или породичне заједнице, о чему се у конкретном случају и не ради, јер је оптужени са директним умишљајем покушао да лиши живота оштећену.

Цијенећи наведено, правилно је примијењен Кривични закон и радње оптуженог, описане у изреци побијане пресуде, правилно су квалификоване као кривично дјело убиство у покушају из члана 124. став 1. у вези са чланом 22. КЗ РС, ради чега су без основа приговори жалбе браниоца оптуженог изнесени у прилог тврдњи да је у конкретном случају, ријеч о сасвим другом кривичном дјелу, прецизирајући да се ради о кривичном дјелу тјелесна повреда из члана 131. став 1. КЗ РС или насиље у породици или породичној заједници из члана 190. став 1 или 2. КЗ РС.

Правилно су утврђене и у побијаној пресуди образложене олакшавајуће околности на страни оптуженог, да је предметно кривично дјело остало у покушају, његове материјалне прилике, да је пензионер, године живота и ранији живот, да се дакле ради о старијој особи (70 година) која до сада није осуђивана, нити се против истог води поступак за неко друго кривично дјело, породичне прилике, да је отац двоје дјеце, док је као отежавајућа околност цијењена да непозван и без икаквог разлога ушао у кућу оштећене и ту у сигурности њеног дома покуша да је лиши живота. Чињеница да је предметно кривично дјело оптужени извршио у стању смањене урачунљивости у које је доведен због стања тешког пијанства се не може цијенити као особита олакшавајућа околност, јер се сам довео у то стање. Дакле, разлоге дате у побијаној пресуди у оцјени свих околности који су од значаја за одмјеравање казне, овај суд прихвата као ваљане, јер цијенећи законом прописану казну за кривично дјело убиства из члана 124. став 1. КЗ РС (казна затвора најмање пет година), а првостепени суд је узео као законску могућност и ублажио најмање прописану казну за ово дјело испод законом прописаног минимума и примјеном члана 53. став 1. и члана 54. став 1. тачка 3. КЗ РС оптуженог за предметно кривично дјело осудио на казну затвора у трајању од 3 (три) године и 8 (осам) мјесеци. Овај суд налази да је изречена казна затвора у наведеном трајању, изречена побијаном пресудом, потребна и довољна мјера казне за остваривање сврхе кажњавања, прописане у одредби члана 43. КЗ РС.

Записничар
Андреа Гранолић

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић